

STANOVNA
KNJIŽNICA
V CELJU

ingrad

CELJE

GLASILO KOLEKTIVA

LETNIK XXII — Št. 45 MAJ 1973

Glasilo »INGRAD«
Naklada 1500 izvodov
Izdaja gradbeno industrijsko
podjetje »Ingrad« v Celju
Urejuje uredniški odbor
Tiska: »Papirkonfekcija« Krško

Predlog konference ZK podjetja za organizacijo TOZD v Ingradu

V INGRADU so že lani stekle razprave med kolektivom, kako uresničiti delavske amandmaje in organizirati TOZD v podjetju. Iz razprave je moč ugotoviti, da se ljudje v podjetju postavljajo na različna stališča seveda iz različnih interesov. Često se postavljajo dvomi glede ciljev, ki jih zasledujejo ustavnega dopolnila. Govorijo, da bodo z ustanovitvijo TOZD sedanja enotna močna podjetja razbita, da bodo razdrobljena že tako skromna sredstva, da bo poslovanje oslabiljeno, da se bo podražilo, da TOZD ne bodo sposobne slediti in prevzemati sodobne tehnologije, da bo že tako pomanjkanje strokovnih kadrov še večje, in podobno. Odgovor na vsa ta negativna in dvomljiva stališča bi bil najbolj jasen z vprašanji.

Ali taki delavci morda ne poznajo ustavnih dopolnil, ali se bojijo, da bodo morali dati iz rok neupravičeno prisvojeno oblast, ali se bojijo sodelovati z neposrednimi proizvajalci in jim polagati obračun o uporabi njihovega dohodka, ali pa imajo morda celo namen diskreditirati samoupravljanje in podobno.

Vsi tisti, ki gledajo pošteno in z zaupanjem v razvoj odnosov in uspešnost naše socialistične skupnosti, vidijo, da ustavnega dopolnila 21, 22 in 23 uzakonjajo politiko čistih računov. Vsem, ki pa jim čisti računi niso po volji, jim tudi niso po volji ustavni amandmaji.

Da so ustavni amandmaji dovolj jasni, da lahko opredelimo kaj je TOZD in kaj ni, naj ponovimo besedilo 1. in 2. odstavka 2. točke 21. ustavnega dopolnila: »TOZD je temeljna oblika združenega dela, v kateri delavci na podlagi svojega dela neposredno in enakopravno urejajo medsebojna razmerja, pri delu upravljajo zadeve in sredstva družbene reprodukcije, odločajo o dohodku in drugih vprašanjih svojega družbeno ekonomskega položaja.

Vsak del delovne organizacije (podjetja), ki pomeni delovno enoto, v kateri se uspeh

skupnega dela delavcev lahko potrdi kot vrednost na trgu ali v delovni organizaciji in je lahko na tej podlagi samostojno izražen, imajo delavci pravico organizirati kot TOZD«.

Dalje določa v 1. in 2. odstavku 3. točka 21. amandmaja da dohodek razporejajo delavci v TOZD za svoje in skupne potrebe. Da gre vsakemu delavcu v TOZD v skladu z načelom delitve po delu OD, ki je sorazmeren uspehu njegovega dela in njegovemu osebnemu prispevku k uspehu in razvoju organizacije, ki ga je dal s svojim skupnim sedanjim in minulim delom v njej.

V 1. točki 22. ustavnega dopolnila piše da svoje delo in sredstva v osnovni organizaciji združenega dela delavci v praksi združujejo v podjetjih in drugih delovnih organizacijah ali drugih oblikah združenega dela.

23. ustavno dopolnilo pa določa, da delavci TOZD s samoupravnim sporazumom vsklajujejo svoje interese v raznih oblikah združevanja, da s samoupravnim sporazumom določijo osnove in merila, po katerih vsklajujejo svoje osebne interese s skupnimi interesi in odločajo medsebojne pravice in

odgovornosti ter ukrepe za njihovo uresničevanje.

Glede na jasno postavljene cilje delavskih amandmajev so se družbeno politične organizacije v podjetju zlasti ZK in sindikat angažirale pri uresničevanju ustavnih dopolnil v našem podjetju. Glede na pridobljena mnenja v prejšnjih razpravah v podjetju je sekretariat ZK predlagal konferenci ZK naslednja stališča v zvezi z organiziranjem TOZD v GIP INGRAD. Konferenca je ta stališča v celoti osvojila in jih dajemo v javno razpravo.

V podjetju GIP INGRAD bi organizirali naslednje TOZD:

1. TOZD gradbena operativa
2. TOZD proizvodni obrati
3. TOZD proizvodnja gradbenega materiala
4. TOZD skupne službe.

1. V sestav TOZD gradbena operativa bi prišli
— celotna gradbena operativa
— gradbena mehanizacija
— komerciala
— priprava dela
— nabava

Znotraj TOZD gradbena operativa bi ustanovili obračunske ali druge enote kot so gradbišča, mehanizacija, ki so kot organizacije združenega dela vo-

dene in organizirane tako, da lahko delavci v njih na zborih delovnih ljudi neposredno odločajo o delu in o rezultatih svojega dela.

Predlog za enotno gradbeno operativno to je za eno TOZD se daje zagadelj, ker je precejšnja fluktuacija delovne sile, ker se delavci premeščajo iz enega gradbišča na drugo in iz enega kraja v drug. Nujna je enotna komerciala, enotne kalkulacije in cene, enotni kriteriji nagrajevanja, ki so vezani na samoupravni sporazum. Končno gre za osnovna sredstva, zlasti za težko mehanizacijo, ki služi celotni gradbeni operativi in bi jo ob drugačni rešitvi bilo potrebno ali razdeliti na več TOZD kar bi ne bilo smotno oziroma bi bilo organizirati samostojno TOZD mehanizacija. Zaradi ekonomičnosti poslovanja pri učinkovitem prevzemanju in izvajanju del, upoštevajoč še navedene kriterije, je predlog, da se za gradbeno operativno organizira en TOZD. Da pa s sorazmerno obsežno TOZD pravice delavcev ne bi bile okrajane, bomo vztrajali, da se znotraj TOZD organizirajo take enote, v katerih bodo delavci lahko v celoti odločali v smislu ustavnih dopolnil.

2. TOZD proizvodni obrati bi vključevala vse delavnice in obrate na Lavi, na Gomilskem in slikopleskarstvo. Vsaka delavnica oziroma obrat je samostojna obračunska enota, v katerih delavci neposredno na zborih delovnih ljudi odločajo o proizvodnji, rezultatih dela, delitvi dohodka delavnice in drugih zadevah, na katere lahko neposredno vplivajo pri delu in poslovanju delavnice oziroma obrata. Med delavnicami oziroma obrati morajo biti čisti medsebojni obračuni, da ne bo primerov, da bi ena delavnica živela na račun druge, da se bodo bolj razvijale tiste delavnice, ki bolje delajo, da to zahtevajo tržni pogoji.

3. TOZD proizvodnja gradbenega materiala obsega vse obrate v Medlogu. V obratu so obračunske enote v smislu kakor je to navedeno za obrate oziroma delavnice v TOZD proizvodni obrati na Lavi.

Tu je odprto vprašanje ali spadajo betonarna, maltarna in železokrivska delavnica v TOZD gradbene operative. Proizvodnja teh obratov pretežno služi gradbeni operativi. Prav zaradi tega se prepušča, da o teh vprašanjih odločijo delavci v javni razpravi sami in tudi ekonomska analiza.

Delu čast in oblast!

Članom kolektiva
iskrene čestitke
ob delavškem
prazniku 1. maju

DRUŽBENO POLITIČNE
ORGANIZACIJE IN
SAMOUPRAVNI ORGANI

4. TOZD skupne službe opravljajo vse tiste naloge, ki jih TOZD združijo na nivoju podjetja. Gre za tiste naloge in pristojnosti, ki so v skupnem interesu vseh TOZD, da se le-te povežejo v ekonomsko in poslovno močno celoto. Le v skupnih službah je moč zagotoviti, da bodo TOZD ekonomično, strokovno enotno in perspektivno poslovale. Naloge, ki bi jih TOZD prenesle na skupne službe, bi zajemale predvsem naslednja področja:

- raziskava tržišča
- projektiranje
- varstvo pri delu
- analitika in izdelava vseh vrst planov, ekonomskih analiz in podobno
- razvoj
- reklama
- štipendiranje
- izobraževanje
- rekreacija — počitniški domovi, šport
- delavska naselja
- menze
- zdravstveno in socialno varstvo
- skupne investicije
- skupni skladi, interno kreditiranje
- skupni žiro račun
- vodenje finančnih in drugih podatkov, strojna obdelava in knjiženje z izdelavo obračunov, zaključnega računa in bilanc
- priprave osnutkov splošnih aktov
- zastopanje OZD in podjetja in dajanje pravnih nasvetov
- vodenje evidenc in nepremičnin in izvajanje zemljiško-knjižnih zadev,
- izvajanje del v inozemstvu
- uvoz za potrebe TOZD in kooperantov
- nabava osnovnih sredstev večjih vrednosti po sklepu organov TOZD
- poslovno sodelovanje z drugimi TOZD ali delovnimi organizacijami
- pridobitev kreditov
- skupen nastop na tržišču.

V TOZD skupne službe je samostojna obračunska enota projekтивna služba, v kateri delavci samostojno odločajo po principih, ki so postavljeni za delavnice, obrate oziroma gradbišča.

Vsaka TOZD ima naslednji status:

- je pravna oseba,
- ima lastna osnovna sredstva,
- ima lastna obratna sredstva, ki pa se evidenčno vodijo centralno v TOZD skupne službe,
- s TOZD so v delovnem odnosu vsi delavci TOZD in v zadevah iz delovnega razmerja samostojno odločajo. Zadeve kot so izobraževanje, rekreacija in podobno, se prenesejo v TOZD skupne službe;
- ima svoj obračun in zaključni račun,
- delavci TOZD neposredno odločajo o statusnih vprašanjih
- TOZD ima svoj poslovni predmet, ki ga samostojno izvaja,
- ima svoje ime in je vpisana v register gospodarskih organizacij
- ima svoje organe upravljanja kot so DS, kolektivni in izvršilni organi in individualni izvršilni organ ter druge organe upravljanja. Težišče samoupravljanja je na nepo-

srednem odločanju upravljalcev kot je na primer na zboru delovnih ljudi,

— v TOZD so samostojne organizacije ZK, sindikata, ZM in druge.

V principu ima TOZD tedaj vse pristojnosti v zvezi s poslovanjem in posluje popolnoma samostojno in samostojno o vseh vprašanih odloča, združuje pa le tiste naloge, o katerih je bilo primeroma že navedeno, da jih s samoupravnim sporazumom združujejo na nivo delovne organizacije to je INGRADA.

Na nivoju delovne organiza-

cije (podjetja INGRAD) se odloča le o tistih vprašanih in pristojnostih, ki so jih TOZD prenesle na delovno organizacijo. Za odločitve izvoli v DS podjetja vsaka TOZD številčno enake delegacije na nivoju delovne organizacije — podjetja — en kolektivni izvršilni organ — poslovni odbor in en individualni izvršilni organ — direktor.

Dalje se na nivoju podjetja formira še sekretariat ZK, izvršni odbor sindikata, izvršilni odbor ZM, aktiv ZB in športno društvo. Za družbeno politične organizacije se na nivoju pod-

jetja organizirajo plenumi, konference ali drugi organi skladno s statuti teh organizacij. Kakšne pogoje bo imela posamezna TOZD glede na ta predlog je izdelana posebna ekonomska analiza, iz katere bodo delavci v javni razpravi lahko proučevali in se odločali glede organiziranja TOZD in glede na njihovo bodočnost v TOZD. Po končani javni razpravi bo odbor za ustavne amandmaje skupaj z družbeno političnimi organizacijami in predstavniki predlaganih TOZD podal dokončni predlog o organiziranju TOZD v podjetju GIP INGRAD.

Ekonomske osnove za organizacijo in poslovanje TOZD

Organizacija temeljnih organizacij združenega dela (TOZD) nima le politično obeležje, temveč tudi — in predvsem — ekonomsko. Gre za neposredno samoupravno odločanje o ciljih, o njihovem doseganju in o razpolaganju z rezultati.

Vsaka odločitev ima poleg drugih, n. pr. socioloških, tudi ekonomske vzroke in posledice. Da bi v razpravah o organizaciji TOZD lahko čim bolj kompleksno obravnavali tudi ta vprašanja, je pripravljena ekonomska analiza, ki daje po eni strani pregled gospodarskih gibanj v zadnjih petih letih, po drugi pa zasnovo o ekonomskih odnosih med TOZD ter o njihovih sredstvih. Vsi ti podatki, ki vsaki od predlaganih TOZD omogočajo pregled preteklosti in pogled v bodočnost, bodo v prihodnjih dneh sistematsko zbrani v elab-

boratu, ta pa bo posredovan kolektivom enot v razpravo.

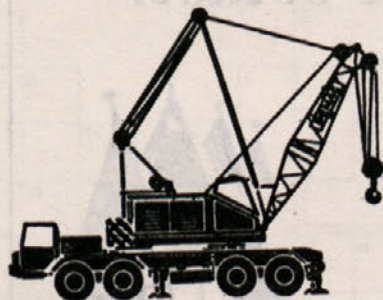
Vseh podatkov in variant tu ni mogoče prikazati. Kljub temu pa je ob tej okvirni informaciji vredno podati vsaj nekatere najznačilnejše osnove za dolžne bodočih razmerij.

Najprej nekaj o doseženih rezultatih posameznih TOZD za preteklo petletno obdobje, ker podatki o tem dajo vpogled, kolikšen je prispevek minulega dela s katerim je bilo zgrajeno današnje stanje in današnja opremljenost podjetja. Petletna doba sicer ne pokaže povsem pravih razmerij, vendar so osnove dovolj uporabne, saj so se prav v teh letih izoblikovala razmerja med posameznimi dejavnostmi, ki naj bi jih zajemale bodoče TOZD.

Bruto-produkt in njegova struktura sta bila v letih 1968 do 1972 naslednja (v 000 din):

TOZD	bruto produkt	direktni stroški	prispevek podjetja
Gradbena operativa	584,315	516,267	68,822
IGM Medlog	102,284	88,389	13,895
Proizvodni obrati	91,712	80,308	11,506
Skupne službe	15,272	11,551	3,721

Ta razmreža so prikazana na podlagi tržnih rezultatov, ki naj bi bili tudi v bodoče osnova za vzpostavljanje odnosov med temeljnimi organizacijami združenega dela v skupnosti INGRAD. Iz njih bomo najbrž tudi izhajali, ko bomo postavljali razmejitve rezultatov na del,

ki izhaja iz minulega dela ter na del, ki je prigospodarsen v tekočem obdobju. Obenem pa bo to tudi osnova za presojo pri razdelitvi sredstev podjetja med TOZD,

Odperto pa je vprašanje razdelitve virov sredstev, ker je to odvisno od tega, za kakšno stopnjo pravne in poslovne samostojnosti posameznih TOZD se bodo kolektivi odločili in kakšno stopnjo odgovornosti bodo pripravljene prevzeti (subsidiarno, solidarno). V analizi, ki bo služila kot osnova za razpravo, je podan osnutek tudi za razdelitev virov sredstev, pri

tem tem pa so bila uporabljena naslednja izhodišča:

a) Osnovna sredstva so pokrita z ustreznim delom poslovnega sklada in s konkretnimi krediti dobaviteljev za osnovna sredstva.

b) Kot kritje razdeljenih obratnih sredstev prevzamejo TOZD njihov del obveznosti do dobaviteljev in kupcev (avansi) ter njihov del kreditov, ki so jih podjetju dala podjetja in banke. Nato pa bi razdelili še preostali del poslovnega sklada.

Tudi če tak razpored ne bo potreben ali ne bo sprejet, je kljub temu koristen, ker pokaže vlaganje sredstev iz ene v drugo dejavnost oziroma TOZD iz česar lahko vsaj začrtamo bodoče smeri vlaganj.

Poleg doslej omenjenih problemov bo v razpravi potrebno doseči sporazumno rešitev glede prevzemanja TRŽNIH RIZIKOV in se ob tem odločiti za sistem cen (eksternih, internih) za instrumentarij interne banke in še za vrsto drugih vprašanj. Vse te probleme pa bo potrebno obravnavati in razreševati tako, da ne bo ogrožena ENOTNOST CILJEV podjetja kot celote in da bomo z organiziranjem TOZD dosegli učinkovitejšo gospodarsenje in boljše poslovne rezultate.

Komisija za ustavne amandmaje

Solidarnostna akcija Ingrada po požaru v TIM Laško

Kolektiv sektorja Celje in gradbišča Laško sta se že dalj časa iskreno veselila uspehov, ki sta jih s svojim delom pokazala na gradbišču rudnika v Laškem pri gradnji nove tovarne izolacijskega materiala TIM, saj bi bil nov obrat, ki je že delno pričel z obratovanjem, popolnoma dokončan v tem mesecu in svečano oddan namenu ob dnevu največjega delavskega praznika, 1. maja. Toda gro-

stanku so bili sprejeti naslednji sklepi:

1. V nedeljo, 8. 4. t. l. opravi gradbišče Laško na poškodovani strehi tretje hale najnujnejša dela, da bo hala čimbolj zaščitena proti vremenskim nevarnostem.
2. V ponedeljek, 9. 4. t. l. prične ekipa gradbišča takoj z rušitvenimi in pospravljalnimi deli obeh poškodovanih hal. Na teh halah je ostalo še ne-

kaj ločnih konstrukcij, katere se mora z vso pazljivostjo in strokovnostjo demontirati.

3. Čimprej je usposobiti celotni plato obeh hal v tako stanje, da se lahko prične z montažo novih konstrukcijskih elementov, to je stebrov in strešnih elementov. Pri tem delu je treba nujno navezati strokovne kontakte z Zavodom za raziskavo materiala

in konstrukcij Ljubljana, da se ugotovi stanje železobetonskih stebrov, ali jih bomo morali v celoti demontirati ali pa še bodo z dopolnitvami služili za montažo novih hal.

4. Kolektiv Ingrada sklene takoj pogodbo s proizvajalcem montažnih strešnih elementov SGP NOVA GORICA za čimprejšnjo dobavo novih strešnih in ostalih konstrukcijskih elementov. Tu moramo izraziti vsa zahvalo vodstvu SGP Nova Gorica, ki je takoj izrazilo vso pripravljenost za pomoč pri dobavi vseh, za dve novi hali, potrebnih montažnih konstrukcijskih elementov.

5. Težka in najpomembnejša obveznost, ki jo je prevzel kolektiv Ingrada pa je, da bodo vsa dela na obeh halah končana do dneva in praznika rudarjev 3. julija. Ta dan bo tovarna TIM Laško oddana kolektivu v redno proizvodnjo. Kolektiv Ingrada se zaveda zelo odgovorne in težke naloge. To nalogo je vodstvo sektorja Celje in gradbišča Laško, kakor tudi kolektiv tega gradbišča, sprejel z razumevanjem ter jo bo solidarno do kolektiva TIM Laško tudi pravočasno opravil.

Ob koncu smatram za dolžnost, da izrečem vso zahvalo delavcem našega kolektiva, ki so z vso požrtvovalnostjo v zelo težkih in nevarnih pogojih, kljub tveganju svojih življenj, pomagali pri reševanju in gašenju te ognjene stihije. Najbolj požrtvovalni med njimi so bili:

- ZUPANCIC Anton — odrar
- KRIZNIK Ivan — odrar
- STRMEC Stane — odrar
- HOTIČ Kamal — delavec

Pri vodenju in organiziranju reševanja pa se je posebno izkazal šef gradbišča ASKERC Anton, za kar zasluži posebno priznanje.

Direktor:
Henrik Čmak,
dipl. gr. ing.

bo opuščanje varnostnih ukrepov pri izvajanju del ki so jih subizvajalci dne 6. 4. t. m. opravljali na strešni površini zadnje hale za skladiščenje styropora, je povzročilo katastrofalen požar, ki je v kratkem času popolnoma uničil dve hali v skupni izmeri 2.916 m², ki sta bili z gradbene strani že popolnoma dokončani. Pri tej hudi nesreči je bila sreča še v tem, da je s požrtvovalnim delom pri gašenju in reševanju bil očiuvan skoraj v celoti proizvodni oddelek te nove tovarne, ki se sestoji tudi iz dveh hal istih velikosti kot prvi dve, ki sta zgoreli. Precejšnje poškodbe je utrpela streha tretje hale, na kateri je kritina skoraj v celoti uničena, druga hala pa se je vsa zrušila. Pri »Ingradu« smo se zavedali, kaj pomeni ta nesreča za mlad kolektiv tovarne izolacijskega materiala v Laškem in smo dne 7. 4. t. l. imeli na poziv direktorja tovarne TIM skupni sestanek glede solidarnostne akcije, da se prepreči še večja škoda in da lahko kolektiv brez večje prekinitve prične z obratovanjem. Na se-

Sprejeta je temeljna usmeritev dela

Družbeno politično delo — samoupravljanje in gospodarjenje so neločljivi elementi v nadaljnjem samoupravnem in gospodarskem razvoju organizacije združenega dela GIP »Ingrad« Celje. S takšno ugotovitvijo je konferenca organizacije Zveze komunistov naše organizacije združenega dela izoblikovala nove možnosti in spodbude za spreminjanje družbeno-ekonomskega in položaja političnega ter vloge vseh zaposlenih v samoupravnem socialističnem združenem delu. To so osnovna izhodišča in naloge iz pisma tov. Tita in izvršnega biroja

predsedstva ZKJ. To ni enkratna naloga, temveč je za vselej izoblikovano načelo našega nadaljnjega razvoja v sodobnih procesih proizvodnje in sodelovanja. Vsi ti procesi, ki so že izoblikovani in ki so še v oblikovanju, za urejanje razmer na vseh področjih je pismo tov. Tita in izvršnega biroja predsedstva ZKJ naredilo konec raznim dvomom in prikazalo krize tistim, ki so celo upali, da se razni novi predpisi in ustavna dopolnila sploh ne bodo resno izvajala in da se bo delalo še vedno po starem. Tako se je pokazalo poleg drugega tudi na

vroke zaostajanja v ne dovolj kritičnem in vztrajnem odstranjevanju pojavov izigravanja ter dalo jasno opozorilo, da je treba tisto, kar je bilo na demokratičen način dogovorjeno in v obliki sklepov ali pravil predpisano tudi dosledno izvajati. Tako pozitivne kot negativne posledice političnega delovanja obvezujejo vse komuniste in vse subjektivne sile, da vztrajamo na dosledni uveljavitvi sodobne vloge Zveze komunistov, kar ji bo odpiralo pot v vsa središča in tokove samoupravnega in političnega odločanja. Z bogatim idejno-političnim delom in demokratičnimi razpravami se bomo stalno utrjevali za tako dejavnost, ki bo omogočila popolno uresničevanje načel 21. 22. in 23. ustavne dopolnila. Zveza komunistov v

podjetju mora uveljaviti tako vsebino in način delovanja, mora biti vse bolj prisotna med neposrednimi proizvajalci (delavci in uslužbenci), mora se zavzemati, da se s svojimi akcijami angažira tudi v sindikatu, aktivno ZM in v vseh sredinah naše organizacije združenega dela. Na takih osnovah se je razvila uporna in dosledna akcija na spoštovanju nadaljnjih nalog, ki smo jih sprejeli.

Na osnovi pisma predsednika ZKJ tov. Tita, Izvršnega biroja in predsedstva ZKJ, sklepa in stališč 29. seje CK ZKS ter sklepov občinske konference ZKS Celje in na osnovi aktualnih problemov in nalog v delovnem kolektivu, komunisti industrijsko gradbenega podjetja »Ingrad« Celje skupaj z vsemi družbeno-političnimi organizacijami, samoupravnimi organi, strokovni službami in ostalimi dejavniki v podjetju bomo uresničevali.

Letni program dela

S programom dopolnjujemo vsebino dosedanjih nalog, ki morajo v programiranem obdobju (marec 1973 — marec 1974) v našo samoupravno skupnost vnesti novo kvaliteto v izvrševanju in odgovornosti pri izvrševanju nalog.

- Osnovna organizacija ZK mora vsakih 6 mesecev preanalizirati izvajanje sprejetega programa.
Zadolžen sekretariat OO ZK.
- V zvezi z intenzivnimi pripravami na vnašanje vsebine ustavnih dopolnil v našo delovno organizacijo je treba izdelati konkreten kratkoročni program ustreznih sprememb.
Zadolženi: sekretariat OOZK, vodstva družbeno političnih organizacij, vodstvo podjetja in vodilni na sektorjih.
Program uvajanja vsebine ustavnih dopolnil je sestavni del tega programa.
- Komunisti Ingrada smo stalno neposredno odgovorni za delo v posameznih družbeno-političnih organizacijah, samoupravnih organih, strokovnih službah in društvih. Za delo samoupravnih organov je neposredno zadolžen aktiv zveze komunistov samoupravnih organov. Komunisti v vodstvih posameznih organizacij in vodilni komunisti osebno odgovorjajo za nepravilnosti sekretariatu OOZK.
- Tako kot širša družbena skupnost, tudi komunisti Ingrada ostro obsojamo tiste organe in posameznike, ki jemljejo pravice in dolžnosti samoupravljanja neposrednim proizvajalcem. Ti prav zaradi samovolje, familjarnosti, neodločnosti, ležernosti, hočejo zmanjšati pomen samoupravljanja in ohranja-

ti birokratske in etastične težnje, ki niso sprejemljive. Neobhodno je potrebna analiza vseh vodstvenih struktur od direktorja podjetja navzdol, do delovodij in mojstrov, njihovo uresničevanje sklepov samoupravnih organov, odnos do samoupravljanja nasploh, do gospodarjenja, do človeka in njegovih življenjskih in delovnih pogojev. Preanalizirati se mora moralno politična, samoupravna in strokovna odgovornost vseh navedenih, ustrežno z pomembnostjo delovnega mesta. Analiza mora vsebovati tudi takojšnje ukrepe v zvezi zasedbo delovnih mest nekaterih posameznikov. Rok september 1973.

Zadolžen: aktiv članov samoupravnih organov in sekretariat OOZK. Neposredno odgovorni: sekretar in namestnik sekretarja OOZK, predsednik sindikata, predsednik aktiva ZM in predsednik DS in direktor podjetja.

- Komunisti v delavskem svetu in svetih poslovnih enot so neposredno odgovorni, da na osnovi analiz strokovnih služb in v sodelovanju z vsemi organiziranimi dejavniki v podjetju pripravijo program stabilizacijskih ukrepov. Zavzemamo se za to,

— da pospešimo obračanje obratnih sredstev najmanj za 20 %, predvsem je treba izboljšati izkoriščanje zaloga in hitreje obračati finančna sredstva;

— delež materialnih stroškov iz naslova osebnih prejemkov se mora zmanjšati v bruto produktu najmanj za 20 % (kilometrini, dnevnice itd.);

— produktivnost dela moramo povečati najmanj za 8 %, za kar je potrebno zmanjšati zastoj in boljše izkoristiti delovni čas ljudi in strojev, povečati udeležbo strojnega dela izboljšati organizacijo dela, hitreje uvajati tehnološke novosti;

— da se problemi proizvodnje in poslovanja hitreje in kvalitetneje rešujejo. Izpostavljamo predvsem: proučevanje tržišča, cenejšo in hitrejšo gradnjo, zmanjšanje neplačanih dopustov, ustrezno strokovno zasedenost v celotni proizvodnji, zagotovitev večjih kompleksov gradnje, pravočasno preskrbo z repromaterialom, pravočasno izdelavo projektov, pravočasno pridobitev ostale dokumentacije za gradnjo, dosledno izpolnjevanje rokov s strani subakordantov in tudi domačih proizvodnih obratov. Glede rokov je potrebno doseči popolno disciplino in točno izvrševanje pogodbenih obveznosti. Odstopanja je treba sproti analizirati in sankcionirati.

Zadolžen: Delavski svet in strokovni kolegij, ki morata vsake tri mesece analizirati izvajanje sklepov, obstoječ gospodarski položaj in uveljavljati osebno odgovornost.

- Samoupravno sporazumevanje dobiva nove razsežnosti v urejanju odnosov med ljudmi. Za pravilnost izvajanja sprejetih samoupravnih sporazumov odgovarjajo strokovne službe v podjetju, ki morajo preprečiti nepravilno trošenje sredstev. Zaradi tega je potrebno dosledno upoštevati dogovorjena načela in predvsem posvetiti večjo skrb prehranbenim in nastanitvenim pogojem naših delavcev predvsem na bolj oddaljenejših gradbiščih.

Zadolženi: vodje strokovnih služb, ki naj neposredno odgovarjajo delavskemu svetu. Ustrezna analiza vsakih 6 mesecev.

- Minili so časi, ko je bil naš neposredni proizvajalec zadovoljen le s formalnim informiranjem. Zato postaja kvalitetno informiranje ena izmed osrednjih nalog. Najpomembnejše je neposredno informiranje na proizvodnih sestankih. Proizvodni sestanki naj bi bili vsaj enkrat mesečno in to v skupinah 10 do 60 ljudi, le izjemoma je lahko prisotnih več ljudi. Poleg proizvodnih sestankov mora vsaka dva meseca izhajati glasilo podjetja, po potrebi pa tudi interne informacije. Vodstvo podjetja, samoupravni organi in družbeno-politične organizacije morajo neposredno zadolžiti osebe, ki bodo skrbele za tekoče informiranje.

Zadolženi: vsi člani ZK, člani samoupravnih organov, vodilni strokovni delavci v podjetju, odbor za informiranje.

- Na osnovi določb resolucije skupščine SRS o osnovah kadrovske politike v SR Sloveniji je bil v Celju podpisan družbeni dogovor o enotnih osnovah kadrovske politike v občini Celje. Samoupravni organi v naši delovni skupnosti morajo vskladiti z omenjenim dogovorom ustrezne samoupravne akte.

Neposredno odgovoren odbor za samoupravne akte.

- Izvajanje del v ZRN in Avstriji moramo v našem podjetju bolj sistematično spremljati. Vse delo v zvezi z inozemstvom, ki je potrebno, naj se opravlja v posebnem oddelku. Izboljšati moramo stike z našimi predstavniki v inozemstvu. Zagotoviti moramo boljše informiranost zunaj zaposlenih delavcev o dogajanjih v kolektivu, hkrati pa informiranost zaposlenih v Jugoslaviji o vseh problemih izvajanja del v tujini.

Zadolžen: oddelek za inozemstvo.

- Sproti moramo spremljati problematiko socialnega razlikovanja in vnesti v našo prakso sprejeta načela v družbi. Zlasti moramo opozarjati na previsoke osebne dohodke, predvsem tiste, ki presega dogovorjena merila po samoupravnem sporazumu. Vsi podatki o osebnih

prejemkih morajo biti javni in vsakomur dostopni.

Zadolžen: strokovne službe podjetja.

- Pri delu OOZK moramo doseči:

a) večjo vsebinsko diferenciacijo na osnovi konkretnega vsakodnevnega dela komunistov v organih in organizacijah, predvsem pa v svoji neposredni delovni sredini.

b) na osnovi vsebinske diferenciacije mora ZK tudi obravnavati in sankcionirati konkretno odgovornost posameznih članov,

c) sprejemanje v ZKS je stalna naloga organizacije ZK. Večji odziv pri novih članih bo ZK dosegla z kvalitetnim in doslednim izpolnjevanjem programa. Rezultat tega mora biti vsaj 10 na novo sprejetih članov ZK.

12. Sprejeti program dela vsebuje bistvene naloge, ki se jih moramo lotiti v načrtovanem razdobju. S tem pa ne izključujemo delokrog ostalih obveznosti, ki so stalna obveza posameznih komunistov in organizacije ZK, pa tudi ostalih članov kolektiva.

Konferenca organizacije zveze komunistov je v prisotnosti vodstva sindikalne organizacije, aktiva ZM, celotnega DS in strokovnega sveta sprejela omenjeni program. Zato ne gre podcenjevati dejstva, da je v relativno kratkem času precej storjenega iz programa in da je prišlo do znatnega izboljšanja v mišljenjih in dejanjih. Ob vseh teh pozitivnih premikih pa se pojavljajo obsojanja vredni povišavi samovolje, nasprotovanja sodobnih človeških medsebojnih dogovarjanj, podcenjevanje znanja, prilaščanje samoupravnih pravic, ki gredo mimo samoupravnih organov in individualno odločanje in presojo, ki ni v skladu z razpolaganjem s sredstvi za razširjeno reprodukcijo in sredstev iz presežka dela, ki omogoča nekakšen ozek menažerski ekonomizem, ki ne zmora idejno politično dvigniti nad dnevni poslovni svet in ki je omrežen z vzorništvom, kjer ne vidi pestrih povezav med elementi vloge in položaja delovnih ljudi ter učinkovitega družbeno-ekonomskega samoupravljanja. Zato je tembolj potrebno poudariti, da gleda zveza komunistov na sicer pomembno problematiko učinkovitega gospodarjenja in poslovnosti, kot na sredstvo v rokah samoupravljanja, kjer celoten kolektiv mora biti nosilec vsega dogajanja, vsi zaposleni pa izvrševalci posameznih nalog, ki so nam predpisane in samoupravno sprejete.

Sekretariat OOZKS
»Ingrad« Celje

Naša mlada upokojenca

Dolgoletna vodilna delavca Franc Vitanc in Stane Kulovec sta pred kratkim zapustila kolektiv

Miz in zdravje

Ni naključje, da se najin pomenek ob nedavnem srečanju vrtel okoli tiste točke, ki ji je posvetil več del svojega aktivnega dela, ustvarjanja — okoli človeka, okoli delovnega človeka.

»Naj povem še danes tisto, kar sem rekel ob odhodu iz kolektiva — hvala za sodelovanje. In še nekaj — naj bo vsak človek pravi človek med ljudmi.«

Tako je stekel pogovor s Francem Vitancem, človekom, ki nosi v sebi velik kos zgodovine, naporov in dela nekdanjega Betona in sedanjega Ingrada. Vsa leta po vojni je ostal zvest enemu kolektivu. In kdor koli bo pisal kroniko celjskega Ingrada, se bo hočeš nočeš moral ustaviti ob imenu človeka, ki je več kot dve desetletji delal na področju splošne in kadrovske službe in sodeloval pri oblikovanju notranjih človeških odnosov. Franc Vitanc je od 15. februarja 1950 leta opravljal dolžnosti šefa kadrovske oziroma splošne službe, v kolektivu pa je bil vse od decembra 1945 leta.

Pred kratkim je odšel v pokoj, toda tisto, kar je napravil sam in skupaj s sodelavci, je veliko, izredno. Naj ob tem ne izostane resnica, da je bil Ingrad tisti, ki se je med prvimi če ne že prvi, pridružil pozivu občinske skupščine za načrtno reševanje kadrovske politike na sploh. In prav tu je Ingrad dosegel uspehe, na katere je lahko ponosen.

»Lotili smo se načrtnega izobraževanja na delovnem mestu, postavili politiko štipendiranja,

se dogovorili za smelo šolanje odraslih, posvetili skrb vzgoji mladih in sprejeli tak plan kadrov, ki je zadovoljil tudi največjim nalogam«, je dejal Franc Vitanc.

Kadrovsko delo v Ingradu je postalo vzorno tudi za druge!

V vsem tem času, ko je Franc Vitanc vodil personalno dejavnost, je služba zabeležila nad 17.500 kadrovske spremembe. Prišlo in odšlo je ljudi za slabo polovico Celja!

»Kako ste našli stik z ljudmi, delavci?«

»Tu nisem imel težav. Menim, da tu zaradi tega ne, ker dobro poznam življenje navadnega, preprostega človeka, ker poznam njegove težave, probleme. Navzlic diplomam na višji šoli, sem veliko bolj ponosen na življensko diplomam, ki sem jo opravil na svojem delovnem mestu v srečanju z ljudmi, v obravnavanju njihovih vprašanj!«

Franc Vitanc, šef splošne in kadrovske službe, je odšel v pokoj. Z njim vred pa je odšel v pokoj človek, ki se je žrtvoval na najrazličnejših drugih mestih in položajih. Spisek njegovih funkcij, ki jih je opravljal, je predolg, da bi naštevali vse. Nanašajo se na delo Zveze komunistov, na SZDL, na telesno kulturo, sindikat itd. Še zdaj je predsednik medobčinskega odbora sindikata gradbenih delavcev pa član najvišjih občinskih in republiških sindikalnih organov. Dolga leta je vodil Partizana na Gomilskem pa okrajno zvezo Partizan in zvezo za telesno kulturo. Aktivno je delal tudi v nekaterih strokovnih republiških organih in komisijah pri zbornici, sekretariatu za delo itd. In v kolektivu? Delavski svet, upravni odbor, Zveza komunistov, športno društvo... so organi in organizacije, ki se jim je predal in delal v njih z največjo vnemo.

»In zdaj?«

»Ker so mnoge od teh funkcij vezane na aktivno delo v delovni organizaciji, je povsem razumljivo, da bom nekatere postopoma opustil. Sicer pa bi rad v tej zvezi povedal še to, da bom skušal v največji meri spoštovati zdravnikovo navodilo, ki se glasi, da naj vsaj eno leto mirujem, če hočem, da bom ohranil zdravje. Želim si miru!«

Naj bo to tudi naša želja njemu — zdravje in mir in veliko lepih misli na tisto, za kar je dalal in žrtvoval toliko dragocenega prostega časa.

Lepi spomini...

Poiskal in našel sem ga doma. Kakšna sprememba. Prvi dnevi zaslužnega pokoja. Namesto, da bi se ukvarjal s številskimi plani, je vsaj tisti dan našel svoje delo in razvedrilo hkrati pri avtomobilu.

»Kaj bi vam naj povedal?« je povzel vprašanje in nadaljeval s tisto iskrenostjo, ki je zanj tako značilna:

»Na kolektiv me vežejo lepi spomini. Takšni bodo tudi ostali. Trinajst let sem delal in živel z Ingradom. Bili so tudi nekateri objektivno težki časi. Toda, takšno je naše življenje. Na koncu koncev ostanejo v spominu le lepi dogodki. In tako je prav!«

Veste, če bi me vprašali, kaj mislim o perspektivi podjetja, bi rekel tole: ima vse pogoje za lep razvoj. Zdaj bo treba le dosledno prisluhniti ustavnim do-

polnilom, njihovi uresničitvi. Pri tem mislim na njihovo osnovno nalogo, na poglobitev in utrditev samoupravljanja. To pot pa lahko odprejo temeljne organizacije združenega dela. Ustanoviti jih bo treba po preudarku in dejanskem položaju, ne pa po zgledu drugih. Temeljne organizacije združenega dela morajo biti dejansko odsev notranjega življenja in dogajanja v Ingradu. Če bo tako, potem bo uspeh zagotovljen.«

»In kako boste preživljali dni zaslužnega počitka?«

»Nič posebnega ne bo v tem. Naj vam povem, da grem rad na sprehode in da veliko berem. Prve dni pokoja sem še prihajal v podjetje in pomagal pri nekaterih delih. Če bo treba, bom rad prihajal tudi v bodoče.«

Stane Kulovec, ki je trinajst let opravljal posle šefa gospodarsko računsko službe v našem kolektivu, je odšel v zaslužni pokoj. Kolektiv je zapustil človek, ki si je v njem pridobil veliko ugleda, spoštovanja in zato prijateljev. Pri delu je bil dosleden, strog, natančen. Nič čudnega. Finančni in gospodarski posli ne poznajo in ne prenesejo vijugastih poti. Zato je obsojal napake, kjerkoli so se dogajale. Tudi tiste, ki so prihajale od zunaj in so imele vpliv na delo kolektiva.

Stane Kulovec je opravljal ves čas svoje zaposlitve pri Ingradu ne samo odgovorno strokovno delo, marveč je bil tudi aktiven v družbeno političnem življenju. Bil je predsednik aktiva Zveze borcev, nekaj let tudi sekretar osnovne organizacije ZK za delavce v upravi itd. Za zasluge v NOB mu je kolektiv podelil posebno zlato značko. Z njim vred sta jo dobila še člana kolektiva za aktivno delo v NOB pred 9. septembrom 1943 leta.

Stane Kulovec se je rodil 16. junija 1912 leta v Vavti vasi pri Novem mestu, v kolektivu Ingrada pa je prišel 1. maja 1960 leta.

In za konec tega srečanja doma in s pomočjo glasila še topla želja — da bi užival zaslužni pokoj dolga leta v miru zdrav in zadovoljen in da bi spomini na Ingrad nikoli ne odšli v pozabo.

SLABO OBISKOVANE PREDSTAVE...

Odbor osnovne sindikalne organizacije skupnih služb je v sklopu kulturne akcije kupil za naš kolektiv 16 abonmajskih vstopnic za predstave v Ljudskem gledališču v Celju.

Do sedaj smo si lahko ogledali 5 predstav, 4 v izvedbi Ljudskega gledališča v Celju, eno pa nam je uprizorilo ljubljansko gledališče.

Obisk predstav je bil zelo slab. Posebno zadnjo predstavo, ki je bila v soboto 14. aprila, si je ogledalo zelo malo ljudi (tudi iz našega podjetja), čeprav je bilo obvestilo gledališča na oglasni deski podjetja že nekaj dni prej. Res škoda, da ima ta abonma tako human naslov »kulturna akcija«, ki pa v celoti predstavlja nekulturo Celjanov. Igralci so se res potrudili in nam pripravili 2-urni program vendar so bili za trud, ki so ga vložili v igro, s ploskanjem maloštevilnih gledalcev vse premalo nagrajeni.

Res pa je, da sobota ni ravno najbolj primeren dan za abonma »kulturna akcija«, saj se mnogi odpravijo ob prostih sobotah na izlete. V takih primerih bi bilo prav, da bi tisti, ki vstopnice posedujejo, izročili te drugim članom kolektiva, da bi bile karte vedno izkoriščene in da bi čimveč članov lahko obiskovalo predstave.

Cirnan Marta

Bliža se čas letnih dopustov. Upoštevajte navodila in se pravočasno odločite za koriščenje nujno potrebnega odmora. Usklajevanje dopustov bo nujno!

Poslovanje podjetja v Nemčiji

Kdaj in kako je podjetje pričelo samostojno z delom v ZR Nemčiji?

Samostojno je pričelo podjetje Ingrad z delom v ZR Nemčiji s 1. I. 1970. Pred tem smo sicer že delali v inozemstvu (Avstriji in Nemčiji), toda ne samostojno, temveč v sestavi drugih podjetij, katera so imela na tem področju že nekaj izkušenj. Tako smo sodelovali s podjetji: Konstruktor Maribor, Stavbar Maribor in v sestavi poslovnega združenja Giposs Ljubljana GmbH München. Velikih poslovnih rezultatov podjetje takrat ni dosegalo, saj so dobičke pobirali organizatorji in posredniki poslov. S prenehanjem poslovanja firme GmbH Giposs v Münchenu pa je v podjetju Ingrad padla odločitev, da bi pričeli samostojno prevzemati dela. Taka odločitev je bila še posebej mogoča zaradi tega, ker si je kader v podjetju že pridobil določene izkušnje glede prevzemanja in izvajanja gradbenih del na nemškem tržišču.

Tu ne smemo spregledati izredno agilnega predstavnika podjetja Antona Kosa, ki mu gre brez dvoma zasluga, da je podjetje doseglo na nemškem trgu dobre rezultate. Kasneje je bil vključen na to tržišče še Jože Pintar, ki je vodil dela na področju Bavarske. Seveda pa ne moremo v tem sestavku naštevati vseh imen, ki imajo zasluge za uspešen poslovni rezultat, saj je delalo v zadnjih treh letih v Nemčiji povprečno 350 delavcev.

Kako prevzemamo in izvajamo dela?

Na samem začetku je podjetje prevzemalo dela v celoti v izvajanje z Ingradovimi delavci. V glavnem je podjetje sprejemalo delavce v delovno razmerje za izvajanje del v Nemčiji. Po znanih meddržavnih konvencijah so jugoslovanski delavci dobili delovne vize za delo v Nemčiji za dve leti, zatem pa se bi morali vrniti nazaj v domovino, ali pa se zaposliti pri neki nemški firmi. Na osnovi meddržavnih sporazumov in naših predpisov, ki urejajo zunanje-trgovinsko poslovanje, je mogoče uvoziti v Jugoslavijo vse dobičke, ki ga podjetje doseže z izvajanjem investicijskih del in ta dobiček tudi v devizah 100 % obdržati in prosto razpolagati (retencijska kvota). Zaradi navedenih ugodnosti je bilo in je še najbolj zanimivo prevzemati dela s svojimi tako imenovanimi »detaširanimi« delavci. Ker pa se delavci, ki jim je potekel dveletni rok za delo v Nemčiji, niso hoteli vrniti na delo v domovino, podjetje pa dobrih delovnih skupin ni hotelo izgubiti, je delavski svet odločil, da ustanovimo v Nemčiji lastno firmo. Po izvedenem postopku je bilo izdano od Zveznega sekretariata za zunanjo trgovino dovoljenje za ustanovitev firme dne 23. novembra

1971. Ustanovljena je bila firma GmbH Ingrad — Wohnung und Industriebau s sedežem Buxtehude. V to firmo so bili vključeni delavci, ki so jim delovne vize potekle. Ker ta firma posluje kot nemško podjetje, katelega lastnik kapitala je Ingrad Celje, ima pravico odločati o dobičku, ki ga je firma dosegla. Dobiček lahko porabimo za nabavo osnovnih sredstev, to je za razširitev poslovanja, za vlaganje v druga podjetja ali pa se ga transferira v domovino. Seveda pa ta dobiček ni tako visok, ker je podvržen obdavčitvam po nemških predpisih. Kljub temu pa je vsekakor zanimivo razvijati tako podjetje, zlasti še če domačemu podjetju ni treba vlagati lastnih sredstev, temveč jih nasprotno od tega podjetja prejema.

Od ustanovitve lastne firme v Nemčiji, to je od novembra 1971 dalje, prevzema dela ta firma direktno, deloma pa jih prevzema Ingrad Celje direktno potom svojega sektorja za inozemstvo.

Koliko delavcev smo zaposlili v Nemčiji direktno iz podjetja Ingrad?

Nekateri člani kolektiva so v podjetju razširili govorice, da so posamezni gradbeni sektorji utrpeli veliko škodo zaradi tega, ker so iz teh sektorjev bili premeščeni delavci v inozemstvo. Na konferenci ZK v Dobri dne 9. marca letos je padel očitek, da so sektorji utrpeli škodo, ker so odšli na delo v inozemstvo najboljše delavci, katere so sektorji vzgojili, v njih vlagali velika sredstva in da je zaradi odhoda teh delavcev bila nižja storilnost, itd. Da take pavšalne obtožbe nimajo nič skupnega z resnico, da so zlonamerne, ki skušajo zagovarjati neorganiziranost in opravičevati nesposobnost nekaterih na domačih gradbiščih, naj nam povedo naslednji podatki o številu delavcev, ki jih je podjetje premestilo iz domačih sektorjev na delo v inozemstvo v zadnjih treh letih:

1. V letih 1970, 1972 in 1972 je bilo razporejenih na delo v inozemstvo iz posameznega sektorja naslednje število delavcev:

Leto 1970			
Sektor	Odšlo v ZRN	Vrnilo nazaj	Se dela v ZRN
Store	11	4	6
Celje	13	4	6
Medlog	4	2	1
Skupne službe	1		1
Žalec	3	1	2
Ljubljana	5	3	2
PO	8	2	6
Konjice	2		2
Gomilsko	2	2	
Mehanicija	1	1	
Montaža	1	1	
Skupaj	51	20	26

Leto 1971

Sektor	Odšlo v ZRN	Vrnilo nazaj	Ne dela v ZRN
Celje	1		1
Montaža	1		1
Store	1		1
Ljubljana	1		1
Skupaj	4		4

Leto 1972

Sektor	Odšlo v ZRN	Vrnilo nazaj	Ne dela v ZRN
Celje	4	4	1
Mehanicija	2	1	1
Montaža	3	3	
Skupaj	9	8	1

Iz evidence, ki jo vodimo v podjetju, je razvidno, da je bilo v prvem letu poslovanja, to je v letu 1970, povprečno zaposlenih v sektorju za inozemstvo 332 delavcev, v letu 1971 je bilo povprečno zaposlenih 357 delavcev, ob koncu 1971 leta je del detaširanih delavcev prešel v novo ustanovljeno firmo GmbH Ingrad in se je zaradi tega v letu 1972 število zaposlenih v sektorju za inozemstvo Ingrad zmanjšalo na 136 delavcev. Število povprečno zaposlenih v letu 1972 se je toliko znižalo zaradi tega, ker izkazujemo na drugi strani, da je bilo v tem letu povprečno zaposlenih v GmbH Ingrad 126 delavcev. Če tedaj upoštevamo obe številki zaposlenih v sektorju za inozemstvo in GmbH dobimo povprečno zopet zaposlenih 332 delavcev.

Vsak kometar gle na prejenavedene obtožbe je tako odveč. Ugotoviti je le še, da so delavci ki so odšli na delo v inozemstvo zahtevali, da se jih razporedi na delo v tujino, ker bodo sicer s podjetjem Ingrad razdrli delovno razmerje in se zopet zaposlili v tujini preko drugega podjetja ali pa direktno pri tuji firmi.

Kakšne pogoje moralo izpolnjevati člani delovnih organizacij, da se jih lahko razporedi na delo v tujino?

Mnogo je bilo napisanega, mnogo je bilo očitkov in vpra-

Leto 1970

Realizacija	DM 7.428.250,33	din 29.339.360,30
Stroški v tujini	DM 5.593.012,85	din 22.090.722,80
Stroški v državi	DM 390.874,90	din 1.543.838,60
Dobiček	DM 1.444.362,58	din 5.704.798,90

DM so preračunane v dinar-je po povprečnem tečaju 394,97.

Leto 1971

Realizacija	DM 8.133.354,14	din 39.140.140,10
Stroški v tujini	DM 6.077.283,07	din 29.245.709,30
Stroški v državi	DM 467.914,79	din 2.251.746,35
Dobiček	DM 1.588.156,28	din 7.642.684,45

DM so preračunane v dinar-je po povprečnem tečaju 481,23.

Leto 1972

Realizacija	DM 3.611.469,12	din 20.350.628,50
Stroški v tujini	DM 2.641.091,38	din 14.882.549,90
Stroški v državi	DM 213.643,45	din 1.203.880,85
Dobiček	DM 756.734,29	din 4.264.197,75

DM so preračunane v dinar-je po sedanjem tečaju 563,50.

šanji v zvezi z zaposlovanjem delavcev v tujini. Večkrat so padali tudi očitki, da posamezna podjetja trgujejo z delavci. Seveda so bili primeri, da so v tujini zaposlovala delavce taka podjetja, ki sploh niso bila proizvodna podjetja, ki sploh niso imela ustrezne registracije in podobno. Dela v tujini so prevzemala pod ceno, napravila izbo in delavcem niso bila v stanju plačati osebnih dohodkov.

Ker so posamezniki dokajšnjo svobodo pri prevzemanju del in zaposlovanju delavcev v tujini izkoriščali in škodovali ugledu naši socialistični samoupravni družbi in končno izkoriščali delavce, je morala družba na tem področju določene stvari urediti s predpisi. Glede pogojev ob katerih smejo delovne organizacije pošiljati svoje delavce na delo v tujino, je bil sprejet poseben pravilnik. Pravilnik je bil objavljen v Uradnem listu SFRJ dne 8. julija 1971, ki med drugim določa, da sme DO pošiljati svoje delavce na delo v tujino ob naslednjih pogojih:

1. če delavec privoli, da dela določen čas v tujini,
2. če je delavec s podjetjem v delovnem razmerju za nedoločen delovni čas s polnim časom najmanj 6 mesecev,
3. da je delavcu zagotovljeno po splošnih aktih podjetja mirovanje delovnega razmerja za čas, ko dela v tujini in da bo razporejen po kvalifikaciji na ustrezno delovno mesto, ko se vrne v domovino.

4. da je odslužil vojaški rok.
- Glede na te pogoje bo podjetje Ingrad za prevzeta dela v tujini razporejalo delavce Ingrada, ki bodo izpolnjevali zahtevane pogoje. Sektor inozemstvo bomo tretirali kot domače gradbišče in mu zagotavljali potrebne pogoje. O tem je tudi odločil delavski svet podjetja na svojem zasedanju dne 3. aprila 1973.

Kakšen poslovni rezultat je bil dosežen s poslovanjem v Nemčiji, oziroma kakšen dobiček izkazuje sektor?

V naslednjem dajemo prikaz realizacije stroškov doma in v tujini ter dosežen dobiček po posameznih letih.

Skupaj 1970, 1971 in 1972:			
Realizacija	DM 19.173.073,59	din 88.830.128,90	
Stroški v tujini	DM 14.311.387,30	din 66.218.982,00	
Stroški v državi	DM 1.072.433,14	din 4.999.465,80	
Dobiček	DM 3.789.253,15	din 17.611.681,10	

Podjetje je torej s poslovanjem v tujini ustvarilo do konca leta 1972 kar 3.789.253,15 DM, kar predstavlja 1.761.168,110 S dinarjev v devizah. Pri tem pa je ugotoviti, da dobiček za leto 1972 še ni v celoti prenešen v domovino.

Kako pa je podjetje ugotovljeno dobiček uporabilo?

1. Uvozilo in plačalo je naslednja osnovna sredstva za potrebe svoje proizvodnje:

Naziv osnovnega sredstva	Vrednost v N din
1970	
1. električni pisalni stroj	8.862,50
2. Wacker oprema	97.495,45
3. aparat za varjenje Fromig	19.302,85
4. kompresor Handy	2.387,30
5. bager JCB	216.096,05
6. Wacker oprema	1.580,20
7. modeli Knauer	57.644,20
8. žerjavi (3 kom)	49.200,00
9. valjar	61.383,20
10. električni pisalni stroj	9.237,50

2. Uvozilo je rezervne dele in material:

Tek. št. Naziv materiala	Vrednost v N din	Za koristnika
1970		
1. rezervni deli za Knauer Komet	6.862,85	Medlog
2. popravilo tajfun grelcev	5.978,05	Mehanizacija
3. rezervni deli za Weda črpalko	3.980,95	Mehanizacija
4. rezervni deli	2.438,50	Mehanizacija
5. plač. usluge	1.073,30	Mehanizacija
6. rez. deli firme Binder	7.629,80	Mehanizacija
1971		
7. fotocelice za odpir. in zapiranje	1.215,15	objekt Motel
8. servis bagra JCB	12.247,60	Mehanizacija
9. opremo za kotlovnico	10.661,60	objekt Vrunčeva
10. rez. deli za Knauer Komet	14.802,05	Medlog
11. rez. deli za kladiva Kango	869,05	Mehanizacija
12. rez. deli za viličar	4.298,35	Mehanizacija
13. hladilni stolp	15.668,05	objekt Varteks
14. papir	4.281,75	uprava
15. vozički in zabojčki	7.900,30	uprava
16. žaluzije in dušilec zvoka	15.990,75	obj. Agrotehnika
17. toplovodni kotel	82.308,20	obj. Agrotehnika
18. thyssen oljni gorilec	15.157,00	obje.
19. servis stroja Putzmeister	5.940,70	Mehanizacija
20. rez. deli za stroj za omet	4.015,80	Mehanizacija
21. rez. deli za Hannomag	15.809,10	Mehanizacija
22. peči Gran	1.603,80	bife Ingrad
23. cevni odri	15.975,60	glavno skladišče
1972		
24. toplovodni kotel (2 kom.)	134.948,60	dom upokojevcov
25. thyssen oljni gorilec	21.270,40	dom upokojevcov
26. klima naprave	21.797,50	dom upokojevcov
27. rez. deli	8.640,00	Mehanizacija
28. zabojčki, vozički, zahači za DATA	4.369,65	Uprava
29. filter kombiniran	318,20	Sipad
30. rezervni deli	19.520,60	Mehanizacija
31. žebliji Hilti za pištolo	24.299,05	PO Ljubljana
32. plastično okovje Assmann	146.400,00	Medlog
33. rezervni deli	10.633,35	Mehanizacija
34. svetlobne kupole	5.610,80	dom upokojevcov
35. rez. deli za Weda črpalko	49.841,45	Mehanizacija

36. rezervni deli	14.763,25	Mehanizacija
37. pisalni trak za DATA	1.397,70	Uprava
38. Rubeton	16.133,00	objekt Rubeton
39. rez. deli za tajfun	10.532,80	Mehanizacija
40. rez. deli Hünnebeck	99.636,10	glavno skladišče
41. rez. deli za Tatre	27.368,75	Mehanizacija
42. plastično okovje Assmann	163.125,00	Medlog
	1.037.314,50	

3. Za prodane devize je podjetje dobilo od Ljubljanske banke naslednje kredite, ki jih je

— kratkoročni kredit za stolpnico Malgajeva	1.000.000	din na 1 leto
— kratkoročni kredit za stolpnico Kocbekova	3.684.000	din na 3 leta
— kratkoročni kredit za blok Šentjur	1.266.000	din na 1 leto
— kredit za trajna obrat. sredstva	1.500.000	din na 3 leta
— komercialni kredit za komio- me OM	973.316,75	din na 5 let

4. Za zaslužek deviz v ZRN, ki ga podjetje pričakuje v bodoče, je podjetje že sprejelo ob-

nudno potrebovalo za tekoče poslovanje:

	vrednost v tuji valuti	vrednost v din
— 2 anuitet za OM kamione	Lit 10.925.293,00	315.194,70
— 4 kom avtomešalec	DM 390.000,00	2.197.650,00
— gradb. oprema Richier (15% avansa od FF 1.105.595)	FF 165.840,00	589.651,20
— oprema za kotlovnico za stolpič Zreče	DM 6.384,56	33.838,15
— oprema za kotlovnico za stolpič Zreče	SFr 1.931,40	8.981,00
— diktirni aparati za DATA	Hfl 1.150,50	6.051,60
— spajka	Skr 630,00	2.236,50
— rez. deli za kamione OM	Lit 500.000,00	14.350,00
— valj za model SGE-51	DM 520,00	2.930,20
		3.170.793,35

Iz navedenih podatkov lahko zaključimo, da so gradbena operativna, kakor tudi obrati podjetja imeli veliko korist in pomoč iz poslovanja v Nemčiji. Saj smo iz rezultatov tega poslovanja lahko nabavili preprosto mehanizacijo, rezervne dele in tudi reprodukcijski material, ki je bil vgrajen v objekte, ki jih je podjetje izvajalo.

Morda ob tem ne bi bilo odveč vprašanje, kako bi izpolnilo podjetje svoje obveznosti, če ne bi iz dobička v inozemstvu nabavili navedene mehanizacije? Ce ne bi uvozili rezervnih delov in reprodukcijskega materiala? Ali bi imeli redno izplačilo osebnih dohodkov? Ali bi bilo podjetje likvidno in ali ni morda izkazan dohod podjetja delno tudi po zaslugi dobička, ustvarjenega v inozemstvu?

Končno tudi niso odveč zastavljena vprašanja, kako bi poslovalo podjetje, če ne bi dobilo kreditov za prodane devize?

Kako bomo v Nemčiji poslovali v bodoče?

Podjetje bo prevzemalo v izvajanje investicijska dela direktno s svojimi detaširanimi delavci, s pomočjo sektorja za inozemstvo, kakor doslej. Dela pa bo izvajala tudi firma GmbH Ingrad v Nemčiji, iz katere bo del dobička vsako leto nakazan matičnemu podjetju v Celju.

Direktor firme v Nemčiji in vodja sektorja Ingrad v Nemčiji je Anton Kos.

Področje na Bavarskem vodi Jože Pintar, ki ima sedež v Münchenu, sicer pa je tudi to področje vključeno v firmo

GmbH Ingrad in je poslovanje enotno vpeljano.

V Münchenu tečejo tudi razgovori med Ingrad Celje in GmbH Rudisbau o bodočem sodelovanju, ki bi obsegalo poleg gradbenih del še instalaterska dela in proizvodnjo izdelkov stavbenga pohištva.

Kakšni so pogoji, ki jih mora podjetje izpolnjevati, da bo lahko v bodoče sploh smelo opravljati zunanje-trgovinski promet?

Kakor sem že omenil, so nekatera podjetja zlasti pa posamezniki izkoristili svojo korist naš svobodni režim poslovanja z inozemstvom. Mnogo je bilo primerov popolnega neznanja, zaradi česar so predstavniki naših podjetij tuji poslovni partnerji, večji trgovanja in poznavanja mednarodnih trgovinskih uzanc, krepko oškodovali. Seveda je končno takih izgub plačnik naša družba. Da bi se v bodoče zagotovilo vestno in strokovno poslovanje s tujino, je z Zakonom o spremembah in dopolnitvah zakona o prometu blaga in storitev s tujino določeno, da mora organizacija združenega dela imeti vodilne in druge strokovne delavce, ki so potrebni za uspešno opravljanje zunanje-trgovinskega prometa. Na podlagi tega zakona je bil sprejet družbeni dogovor o minimalni strokovni izobrazbi in drugih pogojih, ki jih morajo izpolnjevati vodilni delavci za uspešno opravljanje zunanje-trgovinskega prometa. Če podjetje nima ustreznih ka-

drov, ne more opravljati zunanje-trgovinskega prometa. To pomeni, da mora tudi Ingrad imeti ustrezen strokovni kader, če bo hotel nadaljevati z delom v tujini, sicer pa se mu bo zbrisal poslovni predmet zunanje-trgovinskega poslovanja.

Družbeni dogovor določa strokovno izobrazbo vodilnih in drugih strokovnih delavcev, ki smejo opravljati komercialne posle in sicer:

- imeti morajo ekonomsko ali pravno fakulteto ter dve leti prakse pri opravljanju zunanje-trgovinske prakse,
- popolno visoko ali višjo izobrazbo, razen tiste pod 1)

ter tri leta prakse pri zunanje-trgovinskem poslovanju in poseben strokovni izpit, — popolno srednjo šolsko izobrazbo in vsaj pet let prakse pri zunanje-trgovinskem poslovanju in poseben strokovni izpit.

Da bo podjetje izpolnjevalo z zakonom predpisani pogoji kadrov, je bil kot vodilni delavec za poslovanje z inozemstvom imenovan Franjo Čevnik, ki bo te posle opravljal poleg sedanjega delovnega mesta šefa pravne službe. Položiti pa mora poseben strokovni izpit. Te pogoje mora podjetje izpolniti do konca leta 1973, sicer se briše iz registra.

Strokovne izpite bodo morali opraviti tudi predstavniki podjetja v tujini in sicer Anton Kos in Jože Pintar, sicer v bodoče ne bodo mogli kot predstavniki podjetja opravljati komercialnih poslov v tujini.

Poleg navedenih je bilo izdanih še vrsto predpisov, ki določajo pogoje, ki jih mora izpolnjevati domače podjetje, da lahko opravlja zunanjetrgovinski promet.

Da bomo v podjetju zadostili vsem zahtevam, bomo združili v sektorju za inozemstvo vso zunanjetrgovinsko poslovanje, kot je zaposlovanje, prevzemanje del, vodenje knjigovodstva

in uvoz. Tak princip dela je tudi osvojil delavski svet podjetja.

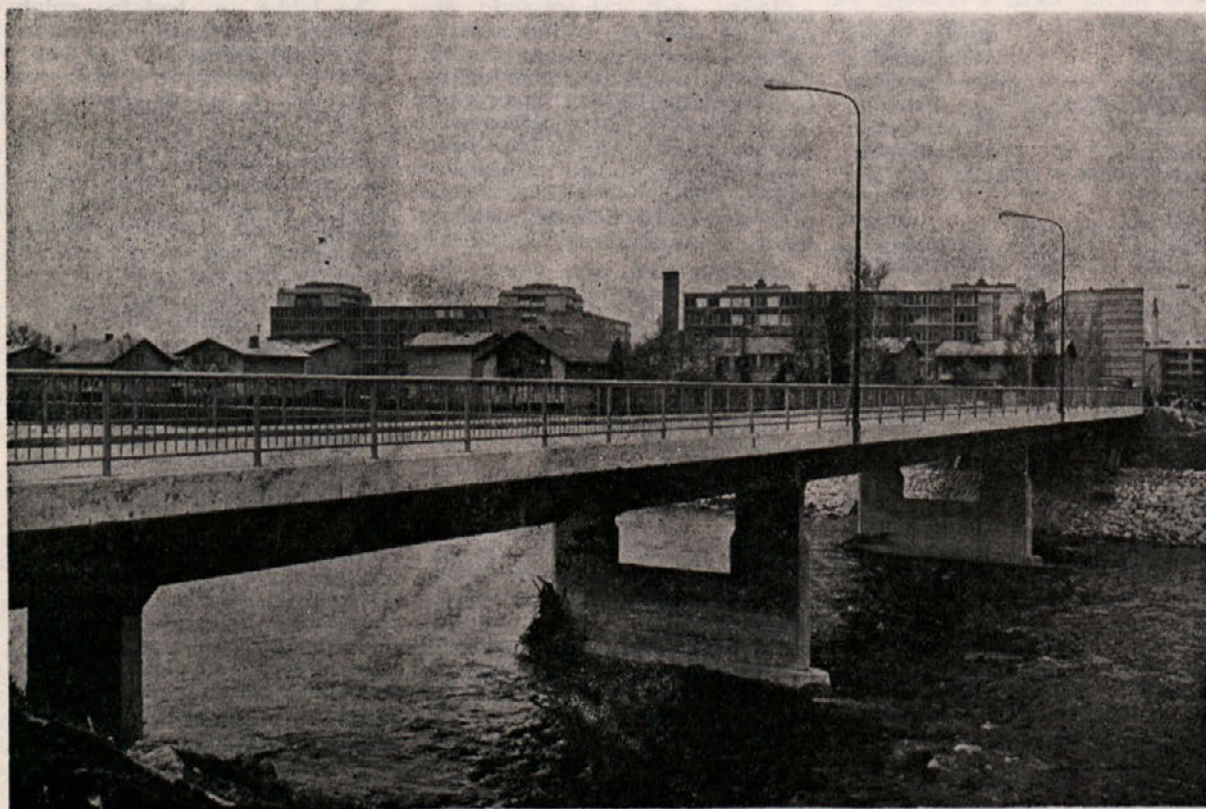
Upam, da bo v tem članku našel marsikdo odgovor na vprašanja, ki so se mu zastavljala v zvezi s poslovanjem podjetja v Nemčiji. Prav v ta namen je ta članek nekoliko obsežnejši. Na podlagi navedenih podatkov bodo lažje tudi družbeno-politične organizacije in organi upravljanja presojali, če se je pravilno poslovano in gospodarilo, na podlagi tega pa bomo lažje enotno začrtali bodočo politiko dela v inozemstvu.

Franjo Čevnik, pravnik

Mostova v Celju za praznik dela, 1. maj

Zadnja dela pred otvoritvijo mostu na Polulah

Pogled na novi most v Čopovi ulici

Ob prazniku dela bo slavil kolektiv Ingrada še eno delovno zmago, saj bo predan svojemu namenu most čez Savinjo v Čopovi ulici.

Kolektiv sektorja Celje je že lani v roku dogradil mostno konstrukcijo, ki pa ni bila formalno predana prometu, ker niso bili gotovi cestni priključki, ki jih je izvajal kolektiv NIVO Celje.

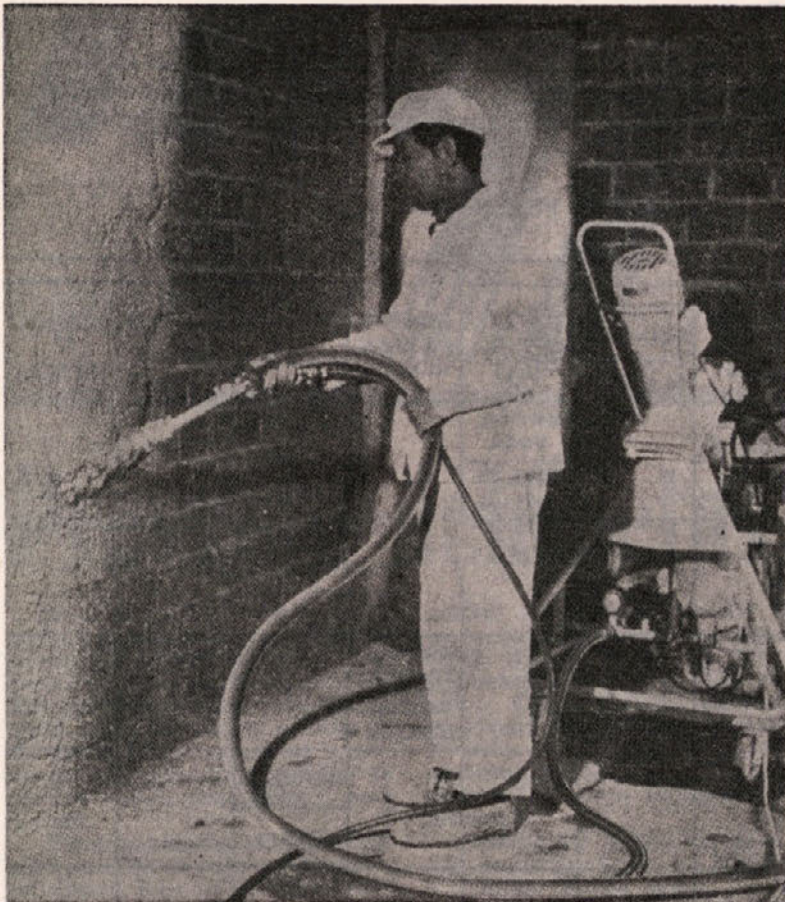
V zimi prekinjena dela na priključkih so sedaj v zaključni fazi, tako da bo most s priključki predan prometu za 1. maj. S tem se bo izpolnila občanov Lisc večletna želja in zahteva. Obenem pa bodo podani pogoji za hitrejšo stanovanjsko gradnjo v Liscah.

Enako bo za praznik dela gotova tudi mostna konstrukcija mostu v Polulah. Investitor namerava most v Polulah usposobiti samo za prehod pešcev, ker še nima zbranih sredstev za izvedbo cestnih priključkov, ki so vezani na rekonstrukcijo ceste iz Celja skozi Polule.

Delovni kolektiv Ingrada se z občani veseli delovne zmage ob otvoritvi obeh celjskih mostov ob prazniku dela.

Roman Ajster
ing. org. dela

GRANOL

suha mešanica malte za notranje omete

SGP »Gradišče« iz Cerknice je 6. aprila 1973 organiziralo demonstracijo ometavanja z granolom na svojem gradbišču v Cerknici.

Granol je suho pripravljena mešanica za malto, embalarana v vreče po 40 kg. Sestoji se iz kamene moke (kremen), lesne moke (jelovina), mavca, hidratiziranega apna in kemijskih dodatkov (za katere nam niso dali podatkov, ker so poslovna tajnost). Tako pripravljena mešanica je obstojna 6 mesecev, potrebno pa jo je hraniti na suhem prostoru.

Ometavanje z granolom se izvaja strojno in sicer s posebnimi stroji Gipsfix. Stroj avtomatično meša malto, dodaja vodo in malto transportira po cevi na razdaljo do 20 m in v višino 10 m. Na zid jo nanašamo s posebnim razpršilcem, s katerim je moč uravnati jakost curka.

Obdelava je zelo enostavna in hitra. Ko malta doseže primerno plastično trdnost jo poravnamo — porežemo s kovinskimi profilnimi letvami. Odpadka pri tem praktično ni, ker se vsa malta, ki ostane na letvi porabi za izravnavanje eventualnih neravnin. Pri samem brizganju pa malta sploh ne pada na tla. Tudi vodila — faže niso potrebna. Na špaleta se predhodno pritrdijo pločevinasti profili, ki služijo kot vodila in poznejša zaščita vogalov. Kot vodila služijo tudi slepi podboji vrat. Vmesnih vodil tudi pri daljših stenah ne uporabljajo, ker izravnajo vse s primerno dolgimi letvami. Vendar, bi po mojem mnenju bilo potrebno postavljati tudi vmesna vodila, ki bi jih pred glajenjem potegnili iz ometa in zametali rego.

Že izgotovljene stene, katere smo si ogledali namreč niso bile idealno ravne.

Nadaljnja obdelava ometa — glajenje — je možna tudi še 2 uri po nanašanju na zid. Omet najprej navlažimo z vodo in ga gladimo s posebnim vrtečim električnim gladilcem, katerega gladilne ploskve so obložene s penasto gumo. Po kotih je ponekod potreben še ročen poseg s kovinsko plazmo.

Tak omet doseže po 4 dneh popolno trdnost in ga je možno slikati ali nanj lepiti tapete.

Za tako izvajanje ometov je potrebna ekipa 4 izurjenih ljudi (1 KZ, 3 PKD), ki napravi v osmih urah do 200 m² ometov.

Na enak način se izvajajo tudi stropni ometi, za katere je le receptura mešanice nekoliko spremenjena.

Izdelavni čas je za več kot 50% manjši kot za klasične omete, poraba materiala pa je odvisna od ravnine zidu (za zid iz modularne opeke je cena materiala na m² 20 din). Tako je možno omete poceniti in še pridobiti na času.

SGP »Gradišče« bo pričelo s proizvodnjo granola v maju 1973 in sicer z dnevno kapaciteto 40 ton (za 2000 — 3000 m² ometa). Ustanoviti nameravajo tudi specializirane ekipe, ki bi prevzemale delo na tujih gradbiščih. V kasnejši fazi nameravajo osvojiti še proizvodnjo tako pripravljenih malt za fasade in estrije.

Uporabo granol malt bo potrebno preštudirati predvsem za objekte, kjer je potreben le tanek omet (stene iz modul. blokov, siporex, iso-span, liti beton), saj so tudi uradni atesti ZRMK ugodni, prav tako cena in čas izdelave. Alojz Kranjc

Razgibano športno in rekreacijsko delo

Franc Vitanc — častni član SŠD Ingrad

Telesna kultura in rekreacija sta postali sestavni del našega življenja in dela. Tako tudi v Ingradu. V našem življenju smo nenehno izpostavljeni zelo zapletenim nalogam, ki zahtevajo od nas telesno spretnost, vzdržljivost, bistrost in moč pa tudi spoznanje, da zahtevam modernega življenja telesno nismo več kos.

Odkar skušamo svoje osebno in družbeno življenje urediti tudi z znanstvenimi pripomočki, nam sociologi in zdravstveni delavci dokazujejo, da je grozljivo veliko telesno obolenih ljudi in preveč poklicno obolenih in deformiranih delavcev. Skratka, sociologi in zdravstveni delavci nas s svojimi poraznimi podatki že dolgo prepričujejo, kako sta telesna kultura in rekreacija nujni.

Rekreacija je nova oblika športne dejavnosti, ki se čedalje bolj uveljavlja in ki je postala ena izmed bistvenih oblik oddiha in nabiranja novih delovnih sposobnosti. Gospodarski razvoj in tehnološki napredek omogočata delovnemu človeku vse več prostega časa. Razumljivo je, da se vzporedno s tem razvija tudi njegova želja po smotrnem izkoriščanju prostega časa in razvedrila. Takšnim željam je treba ugoditi.

To so bila vprašanja, o katerih je pred kratkim tekel razgovor na občnem zboru SŠD Ingrad. Predsednik društva Franc Vitanc je nakazal dosti spodbudnih smernic za delo na tem področju, tako za TRIM tekmovanja, za enodnevne izlete, za medsektorska tekmovanja, občinska sindikalna tekmovanja itd.

Tovariš Vitanc nam je dal veliko spodbud za razmišljanje o tem, kako preživeti prosti čas, kako izkoristiti možnosti, ki jih imamo.

Te potrebe so bile nakazane in potrjene na občnem zboru SŠD Ingrad, 23. februarja letos. Na njem je bil izvoljen tudi novi upravni odbor društva, ki se je konstituiral na prvi seji:

Franc Gazvoda (predsednik), inž. Ivan Čijan (podpredsednik), Ivica Bezljaj (tajnik), Milena Pe-

trič (blagajnik), Albert Kerkoš (propaganda), Rafko Grabner (gospodar), Zilnik in Golner (odbojka), Zdravko Radič (kegljanje-moški), Berta Höningmann (kegljanje-ženske), inž. Jernej Pelko (namizni tenis), Alojz Boninc (streljanje-moški), Alojz Krajnc (streljanje — ženske), Franc Gazvoda (šah), Oto Lah (balinanje), Rafko Funkl (smučanje), Vili Suster (rokomet, košarka), Jankovič in Cvetko (nogomet).

Nadzorni odbor: Franjo Čevnik (predsednik) in člana Olga Kopitar ter Alojz Prevoršek.

Za dolgoletno uspešno in požrtvovalno delo je bil Franc Vitanc, dosedanja dolgoletni predsednik društva, izvoljen za častnega člana SŠD Ingrad.

Program dela: Upravni odbor je na prvi seji sprejel tudi program dela v letošnjem letu:

Udeležba na vseh tekmovanjih, ki jih organizira občinski sindikalni svet, komisija za šport in rekreacijo; udeležba na tekmovanjih, ki jih organizira OZTK, udeležba na republiških tekmovanjih (ekipe, ki se bodo plasirale za taka tekmovanja — šah, namizni tenis itd); organizacija internih tekmovanj za dan mladosti, dan republike itd, organizacija internih športnih dni; udeležba na SIG z vsemi ekipami; tekmovanje z gradbinci, tekmovanje za športno značko TRIM; društveno prvenstvo posameznikov v kegljanju, streljanju, namiznem tenisu, smučanju, šahu izleti.

Program dela se že izvaja. Tako je bilo doslej izvršeno društveno prvenstvo v smučanju, občinsko sindikalno prvenstvo v smučanju, društveno prvenstvo v šahu, sindikalno prvenstvo v streljanju za zlato puščico, sodelovanje namiznoteniške ekipe na Frenkovem memorialu tekmovanje namiznoteniške ekipe v republiški ligi, razna prijateljska srečanja moške kegljaške ekipe in občinsko sindikalno prvenstvo v košarki.

Za dan mladosti je razpisano interno tekmovanje, ki se bo odvijalo po posebnem programu: šah — 4. maja ob 16. uri; namizni tenis — 8. maja ob 17. uri; streljanje — 10. maja ob 18. uri; kegljanje — 14. maja ob 15.30 uri; balinanje — 17. maja ob 16. uri; odbojka — 21. maja ob 15.30 uri; in mali nogomet — 23. maja ob 15.30 uri.

Tekmovanje za športno značko TRIM bo potekalo skozi celo leto, in sicer: streljanje — april, tek — junij, TRIM steza — julij in avgust, TRIM izlet — jeseni po SIG, kolesarjenje — september, kegljanje — do septembra, plavanje — oktober, planinstvo, — junij in smučanje — že izvedeno.

Društvo ima v načrtu tudi srečanje z nekaterimi gradbenimi kolektivi. Vse rezultate bomo objavili v internem glasilu.

Za nagradno križanko v številki 1-3 je prišlo 27 pravih rešitev. Zreb je izbral:

- I. nagrado v višini 80.- din prejme Kunc Ela,
- II. nagrado v višini 50.- din prejme Perovič Zvonka in
- III. nagrado v višini 30.- din prejme Zupanc Anica.

Rešitve za prvomajsko nagradno križanko pošljite do 10. maja na uredništvo glasila.

NAGRADNA KRIŽANKA

Ob smrti dragega očeta PETECIN Dragutina se iskreno zahvaljujem vsem za izrečeno sožalje in darovano cvetje, posebno pa sindikalni podružnici Ingrada, sektorju Celje in svojim sodelavcem.

Žalujoči sin Vili z družino.

KUBANSKI MINISTER (RAUL)
ZELENICA V PUŠČAVI

ARABSKI ŽREBEC

SESTAVIL Š. VILI					BRZOJAVKA					VRSTA RANE					LAK ZA KOVINE					ARGON																																							
1000 KG															MOŠKO IME					ITALIJAN-SKI SPOLNIK					MESTO V ALBANJI OB JEZERU																																		
PREBIVALCI EPIRA																									TEKMECI					GLAVNO MESTO ŠVICE																													
LETENJG															ITALIJAN-SKI OTOK					TERMJE PRI PAJOVI										JAPONSKI TELOVADEC					NEMŠKA REVIFA																								
TV ZASLON																				NEMŠKA REKA					GRAFIČNI POSTOPEK										GLAS, ZVOK SVOJEGLAVOST																								
SVETOVNI POTNIK																																								PLOB																			
GOROVJE V BOLGARIJI																				IT. NOGOM-KLUB					MEDMET															IGRALNA KARTA					POVRŠIN. MERA														
SLADEK JUŽNI SAB																																													VOJSKA					AVSTRIFA									
PECIVO Z MARKOM																																																							LJUBSTVO, NACIFA				

POPULAREN ANSAMBL ZABAVNE GLASBE		AVTOMOB. OZNAKA RIJERE		TOVARNA V CELJU		VOJAŠKA PIVNICA		UCENKA "A" RAZREMA	
NEUSPEH, RAZPAD		TEKOČA VODA							
		POSODA ZA CVETLICE							
				OSEBNI ZAJMEK					
				ZAČETEK RZBUKE					
						TELEVIZIJA			
						NATRIJ			
		GEOMETRISKI POJMI		Z. IME		JUŽNODAMP. TROPSKE RASTLINE			
								AMPER	
								SOZVEZDE JUŽNO OD DVOJČKOV	
VAS PRI LJUBLJANI		BLAMAŽA				NAJVEČJI ITALIJAN-SKI PESNIK		KISIK	
								ZLATA BEŠGLA	